

Pares delegats de grup-classe

AMPA CEIP Agustí Gifre / FaPaC Girona

CEIP Agustí Gifre de Sant Gregori (Girona)

- **Període d'execució**

A principis del mes de setembre de l'any 2001 la nostra AMPA va començar a impulsar la figura d'un pare o mare delegat per grup-classe a la nostra escola. En aquests moments ha assolit un nivell important de desenvolupament i comencem a recollir resultats.

- **Localització territorial**

La població de Sant Gregori es troba a la part final de la Vall de la Llémena a uns 7 Km de la capital del Gironès. És el centre d'un municipi que limita amb Girona i està constituït per varis nuclis de població: Sant Gregori, Ginestar, Cartellà, Sant Medir, Domeny, Taialà i Constantins.

Sant Gregori té uns 2500 habitants, dels quals aproximadament uns 300 s'han aconseguit només en els últims 3 anys. Ha rebut, doncs, un important flux de nouvinguts, procedents en un primer moment de la resta de nuclis de la Vall, que van anar abandonant la seva activitat tradicionalment agrícola, per ocupar llocs de treball en la indústria o en el sector comercial o de serveis de la propera Girona. Darrerament, la proximitat amb la capital ha fet d'aquest petit nucli en particular, i de la resta de la Vall en general, un preciat lloc de residència per a molta gent.

Això fa que la convivència entre les persones, en molts casos, s'hagi de construir des de la desconeixença mútua. Des de la Junta de l'AMPA creiem que l'escola és un bon lloc per a contribuir al coneixement i comunicació entre les persones que convivim a la Vall i per ajudar a desenvolupar el sentiment de pertinença a un lloc i crear, així, un bon caliu a nivell de tota la zona.

El CEIP Agustí Gifre rep, des de fa temps, l'alumnat procedent dels diferents nuclis del seu municipi i, també el de la resta de municipis de la Vall: Sant Aniol de Finestres, Sant Martí de Llémena i Canet d'Adri, que fa ja anys van veure com progressivament s'anaven tancant les seves pròpies escoles per manca d'alumnat. Per aquestes circumstàncies, i per les característiques i la dinàmica que està prenent últimament la unitat familiar, és normal que una part molt important dels nens i nenes de la nostra escola accedeixin al centre amb transport escolar i que la majoria siguin usuaris del menjador de l'escola.

L'escola ha vist, doncs, per un motiu o altre, incrementar el seu alumnat amb una rapidesa extraordinària. Enguany ha rebut del Departament d'Ensenyament la qualificació d'escola de dues línies, i ha sofert vàries ampliacions i remodelacions en poc temps. La darrera ha de començar properament.

- **Descripció del projecte realitzat**

- a) Contextualització**

La figura del pare o mare delegat de grup-classe apareix per primera vegada, de manera formal, quan s'inclou en els estatuts de la nostra associació l'any 1992. A partir d'aquest moment hi ha hagut grups-classe, de vegades més d'altres menys, que han adoptat aquesta figura com una forma de participació i col·laboració més directa dels pares en l'educació dels seus fills.

Al setembre de l'any 2001, coincidint en un moment de forta renovació, la nostra Junta Directiva es proposa entre altres objectius generals, el de potenciar aquesta figura. Aquest interès respon a la certesa que la participació de les famílies a l'escola repercuteix positivament als fills, als pares i als propis mestres. Família i escola s'influeixen mútuament i la manca de confiança entre uns i altres és una de les principals causes de conflictes i de malentesos.

- b) Desenvolupament**

El nostre projecte té dos fronts d'actuació, en primer lloc es tracta de moure els pares a participar més activament a l'escola assumint cert nivell de representació dins el grup de pares i mares del grup-classe del seu fill o filla, i en segon lloc es pretén vèncer les reticències d'alguns membres del claustre envers aquesta figura.

Les passes que des d'un principi hem anat fent fins a arribar al moment actual de desenvolupament del projecte es resumirien en :

- Actuacions adreçades al claustre de mestres de l'escola i en especial als tutors:
 - . Setembre-2001 - Presentació del projecte a l'equip directiu del centre amb la demanda expressa de transmetre-ho a tot el claustre.
 - . Setembre-2001 - Demanda als tutors d'incloure aquest tema en les reunions de pares que habitualment es fan a principi de curs. Se'ls demana que afavoreixin i potenciïn l'aparició d'algun pare o mare delegat de classe en aquesta reunió.
- Actuacions adreçades als pares:
 - . Setembre-2001 - Inclusió de l'objectiu dins del pla de treball de la proposta de nova candidatura que es presenta a l'assemblea de pares el setembre del 2001. Convit a escollir pare o mare delegat al més aviat possible aprofitant la reunió que el tutor corresponent els convocarà sens dubte a principi de curs.
 - . Novembre-2001 – Convocatòria, per part de l'AMPA, a una reunió amb les mares i pares delegats que fins el moment havien sortit amb la intenció de presentar el projecte, definir les funcions a partir del que fins ara s'havia fet i donar el suport i oferir el nostre recolzament i col·laboració. També se'ls demana que quan convoquin tot el grup de pares i mares del seu grup-classe incloguin, com a punt en l'ordre del dia, la detecció d'inquietuds, de necessitats de formació,

... de cares a facilitar a la Junta de l'AMPA l'organització de l'Escola de Formació de Pares.

. Novembre-2001 - Inici d'una roda de contactes personals amb pares i mares de les classes on encara no havia sortit un delegat.

. Desembre-2001 - Reelaboració per part de la Junta de l'AMPA, a partir de les idees recollides, d'un document on es defineixen les característiques de la figura del pare o mare delegat de grup-classe, les seves funcions i la periodicitat recomanable de reunió. (*Veure Annex 1*)

. Febrer-2002 - Convocatòria a una nova reunió de la Junta amb els pares i mares delegats per presentar el document que defineix aquesta figura i sotmetre'l a aprovació i per recollir les idees i preocupacions que hagin captat dels pares del seu grup que puguin servir de cares a l'organització de l'Escola de Formació de Pares. També es van convidar tots els pares i mares el grup-classe del quals no tenien encara delegat perquè no quedessin exclosos de la informació que es transmetia a la resta i per potenciar la creació, en aquell moment, d'un representant en el seu grup.

La reunió va ser un èxit, hi va haver presència de delegats o representants de tots els grups-classe i tal com estava previst, es va acabar de completar la llista de delegats en totes les classes excepte en el cas del grup de sisè. L'aportació de propostes, per a organitzar l'Escola de Formació de Pares, per part dels pares a través del seu delegat va ser intensa, innovadora i entusiasta.

- **Agents que intervingueren en la realització del projecte**

Els membres de la Junta Directiva de l'APA hem comptat, en primer lloc, amb l'aprovació del projecte per part de l'assemblea de pares d'alumnes i amb el recolzament de l'Equip Directiu de l'escola i del Consell Escolar.

Hem comptat també, en la majoria de casos, amb el recolzament i la participació de l'equip de mestres de l'escola i, en especial, dels tutors. Si bé no tots hi han mostrat entusiasme, en cap moment han adoptat postures d'oposició.

A més, i com a element fonamental i indispensable, el projecte ha estat molt ben rebut pel conjunt de pares i mares dels alumnes de l'escola, i en especial pels que han assistit a les reunions i els que no han dubtat en prendre la responsabilitat d'exercir aquesta funció de delegat o delegada per primera vegada.

Per últim esmentar la col·laboració de l'Ajuntament del municipi de Sant Gregori, el qual ha cedit els espais per realitzar els actes i activitats previstes en el programa de l'Escola de Formació de Pares.

- **Metodologia**

Com ja s'ha explicat es tracta d'actuar sobre els tutors i sobre els pares. Per això estem utilitzant canals de comunicació formals: reunions amb els pares, amb l'equip directiu,... combinats amb el contacte directe i informal, però sovint molt efectiu, amb tots ells.

Ens basem en una metodologia participativa, i així ha estat des del principi des de la pròpia definició de les funcions dels pares o mares delegats fins a la recollida de totes i cadascuna de les idees aportades a fi de valorar-les, elaborar-les i canalitzar-les, sempre que sigui possible .

És fonamental que els pares notin un feed-back real , és a dir, que a més de donar rebuin. Des de la Junta de l'AMPA se'ls transmet informació, se'ls recolza ... i ells aporten col·laboració, idees,... És també fonamental que els mestres, lluny de sentir-se observats i controlats en la seva feina, reconeguin en el pare delegat un punt de recolzament i col·laboració útil per millorar la tasca que estan compartint amb els pares dels alumnes: la seva educació.

- **Paper de l'AMPA en el projecte**

Els pares no podem delegar a l'escola la tasca de l'educació dels nostres fills en la seva totalitat. És evident que cadascú, pares i mestres, hi juga un paper fonamental, i l'important és que uns no entrin en contradicció amb els altres. Ha d'existir, doncs, comunicació entre pares i escola i entre tots hem de construir una escola oberta on l'esperit de col·laboració sigui el millor punt de partida per formar persones. És per això que l'AMPA s'ha constituït en impulsora, coordinadora, dinamitzadora i integradora d'un projecte que va en aquesta línia, la de possibilitar als pares la participació d'una manera raonada i ordenada en la vida escolar per entendre-la millor i aconseguir plegats, pares i mestres, que els nostres fills rebuin la millor educació possible.

En anys anteriors ja havia sorgit en algun grup-classe la figura del pare delegat de forma espontània i per pròpia iniciativa dels pares. No era, ni molt menys, quelcom establert de forma sistemàtica i estava sotmesa, curs rera curs, a la voluntat dels pares corresponents i a la predisposició del tutor corresponent, corrent el risc en molts casos de caure en la indefinició.

La Junta Directiva de l'AMPA ha volgut donar contingut a aquesta figura, definint, ampliant i reordenant les seves funcions, regulant el seu moment de constitució i la regularitat de les seves reunions, oferint i demanant informació, impulsant iniciatives, constituint-se ella mateixa en interlocutora entre pares i escola, canalitzant problemàtiques per trobar vies de solució convenientes, convertint-la, així , en una forma real de participació d'un major nombre de pares en la vida escolar.

- **Objectius**

Amb aquest projecte els membres de la Junta de l'AMPA del col·legi públic Agustí Gifre de Sant Gregori pretenem, per una banda, augmentar el nivell de participació dels pares a l'escola i afavorir la comunicació directa entre els mestres i els pares d'un grup-classe per així trobar vies de col·laboració conjunta en l'educació dels nostres fills.

Per altra banda també volem aconseguir un contacte més directe de la Junta amb totes i cadascuna de les realitats de l'escola, des de P3 d'Educació Infantil fins l'últim nivell d'Educació Primària, per captar amb més precisió les problemàtiques, les inquietuds, les necessitats de formació dels pares i les demandes dels mestres. Es tracta de treballar a partir de les necessitats reals i no a l'inrevés per tenir més probabilitat d'encert en la línia de treball que adoptem.

Finalment volem potenciar el coneixement i comunicació entre els pares, volem crear un bon ambient d'escola per així afavorir les relacions entre els habitants d'una vall caracteritzada per l'augment de població i per la seva dispersió.

Tot plegat persegueix, únicament i exclusiva, aconseguir plegats, pares i mestres, la millor educació pels nostres fills que els capaciti per a integrar-se plenament en la societat on viuen i per ser-ne membres actius.

- **Resultats obtinguts – Avaluació**

És evident que alguns dels objectius que ens plantejem són molt ambiciosos i només serà possible avaluar-los a llarg termini i de forma subjectiva. Creiem, però, que el projecte s'ha desenvolupat amb un nivell d'acceptació per part de pares i mestres molt bo i que malgrat que el temps d'execució plena és encara relativament curt ja hi ha resultats positius i en podem començar a estar-ne satisfets. Els més destacables són:

- S'ha incrementat el nombre de pares que participen més directament a l'escola: hi ha 25 delegats o codelegats de classe. Gràcies a ells els pares i mares de la majoria de grups-classe de la nostra escola s'han trobat com a mínim en una ocasió (sense comptar la reunió de cada curs amb el seu tutor), han rebut informació, han tingut l'oportunitat de parlar de problemàtiques que afecten al seu grup, han decidit actuacions conjuntament i han fet demandes concretes a l'AMPA i a Direcció.
- L'assistència dels pares a les reunions convocades pel delegat és notable. S'han afavorit, per tant, unes relacions que, pot ser, no s'haurien donat de no haver-se programat aquestes trobades degut a la considerable dispersió dels nuclis de població als que pertanyen els nens i nenes que assisteixen a aquesta escola. Alguns grups estan ja organitzant trobades de caràcter lúdic-festiu, en dissabte o diumenge, de pares i fills d'un mateix nivell (dos grups-classe) o fins i tot de tot un cicle.
- Alguns tutors han canalitzat al llarg del curs algunes tasques a través de la figura del pare o mare delegat de grup: fer còpies i distribució als pares de les fotos que l'escola fa de les excursions, festes i altres activitats que es duen a terme, o buscar i organitzar mares que acompanyin als grups d'Educació Infantil a les excursions,...
- La Direcció del centre comença a comptar amb els pares delegats per transmetre a tots certes informacions, certes demandes i recomanacions. I també per canalitzar informacions de caràcter no exclusivament escolar: potenciar la participació dels nens i nenes en activitats organitzades per les diferents entitats dels municipis,...
- La Junta de l'AMPA ha aconseguit un ampli nombre de pares i mares col·laboradors en activitats puntuals, com per exemple l'organització de la festa de final de curs. A molts pares amb ganes de col·laborar i participar a l'escola la figura del pare delegat els dona l'oportunitat de fer-ho sense el compromís periòdic i constant que representa el fet de formar part de la Junta de la nostra AMPA.
- La Junta de l'AMPA ha organitzat i posat en marxa un programa d'Escola de Formació de Pares ampli, variat i engrescador a partir de les propostes sorgides en les reunions que els delegats de curs han fet amb els pares corresponents. Per primera vegada s'han

plantejat cursos de formació per als pares (informàtica), tallers compartits pares/fills (plàstica i fang) o activitats eminentment lúdiques (curs de ball country). (Veure Annex 2)

A hores d'ara ja s'han fet les preinscripcions a les activitats amb nombre de places limitades i s'han cobert totes les places que s'oferien. En el cas del taller de fang ha calgut establir un sistema de selecció (sorteig) perquè el nombre de sol·licituds sobrepassava al de places; i el d'informàtica s'ha desdoblant perquè el nombre d'inscripcions ha permès fer dos grups.

Valguin també les següents reflexions amb la finalitat de convèncer de la bona direcció del projecte que estem tirant endavant:

- Quin fill o filla no està content quan el seu pare o la seva mare va a l'escola, s'interessa pel que fa i ho comparteix per uns moments, coneix el seu món de relacions, el seu lloc a la classe, participa en una festa escolar, ... Qualsevol iniciativa que representi un acostament entre el món escolar i l'estrictament familiar contribueix a la comunicació entre pares i fills, al coneixement mutu i assenta les bases per a unes futures relacions en el marc de la confiança i la bona entesa.
- Un major coneixement de la dinàmica de l'escola, per part dels pares, possibilitarà el naixement d'una actitud de confiança envers uns professionals que, ben segur, serà transmesa als fills i contribuirà a la creació d'un bon ambient d'ensenyament-aprenentatge que lògicament ha de revertir positivament en l'educació dels nostres fills tant en l'aspecte més acadèmic com en el personal.
- Saber que darrera d'uns alumnes hi ha uns pares compromesos en la seva educació, crítics i atents, disposats a col·laborar en la millora de l'escola en tots els seus aspectes, ha d'esperonar, forçosament, als mestres i els ha d'oferir la possibilitat d'obtenir un reconeixement professional que ben merescut es tenen i que ben sovint la societat d'avui dia els nega.
- Hem d'esperar, també, que a llarg termini el coneixement mutu i una major comunicació entre els pares de l'escola ajudi a enriquir la vida cultural i social de la zona.

● **Avaluació del projecte**

L'avaluació pensem que és contínua, basada en el nivell de participació dels pares al llarg del curs en les convocatòries de reunions, trobades, en les activitats, ... No obstant la valoració global es centra en tres nivells i es recull a final de curs :

- Claustre de professorat. A través d'una de les seves reunions ordinàries.
- Pares delegats de curs. A través d'una reunió específica amb la Junta de l'APA.
- Assemblea de final de curs. Amb la inclusió d'un punt específic per al seu tractament a l'ordre del dia de la reunió. L'objectiu és recollir l'opinió de la resta de pares de l'Escola.

La suma d'aquestes valoracions condicionarà qualitativament el funcionament d'aquesta figura de cara al proper curs escolar.

Finalment volem comentar que qualsevol centre educatiu pot beneficiar-se d'aquesta experiència que és recomanable per afavorir un bon clima a l'escola.